

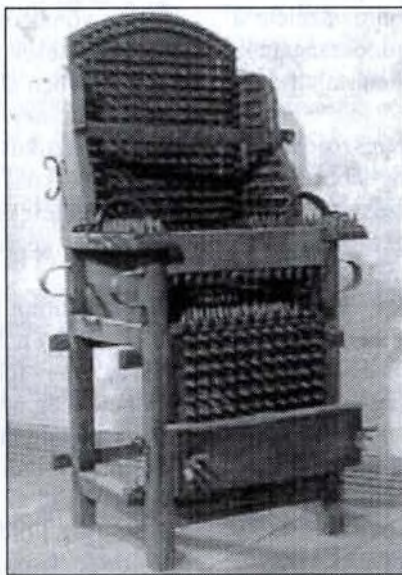
A rüdesheimi Mittelalterliches Foltermuseum

A Rajna menti Rüdesheimban található Mittelalterliches Foltermuseum megtekintésével a középkori kínzóeszközökről, büntetésekről, eretnekekről, boszorkányüldözésről- és égetésről kaphatnak hiteles tájékoztatást a múzeumba ellátogatók.

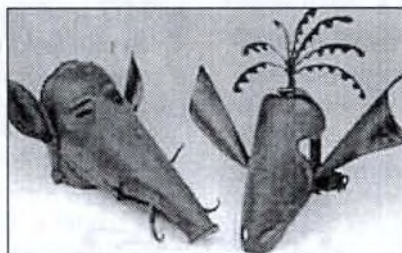
A számos érdekességet kínáló múzeum boltíves falai között megelenedik a középkori jogtörténet, ezen belül is különös hangsúly helyeződik a német boszorkányüldözések bemutatására. A kiállítás tekintélyét a kínzóeszközök széles skálája, valamint az akkori idők mestereinek ismertebb alkotásai emelik. Az Amnesty International által a múzeum birtokába juttatott, a XX. és XXI. századi emberi jogok sérelmének tárgykörét felölelő fényképgyűjtemény méltó kiegészítése az inkvizíció szemléltetésének.

A középkortól a késő újkorig inkvizítorok ítélték meg a katolikus egyház utasítására a másképpen gondolkodókat. A IV. lateráni zsinaton (1215) állították fel a püspöki inkvizíciót, amelynek feje a megyéspüspök volt, majd mivel több püspök alkalmatlannak bizonyult a feladat végrehajtására, IX. Gergely pápa (1227–1241) az inkvizíciót pápai jellegűvé tette, 1231-ben inkvizítorokat küldött Mainzba, Milánóba és Firenzébe; küldetésük az eretnekek felkutatása, elfogása és elítélése volt. Elsősorban azon helyeken működtek, ahol eretnekeket gyanítottak, s megbízatásukat pápai visszavonásig vagy halálukig gyakorolhatták. Az 1233-ban keletkezett pápai bulla felhatalmazást adott az egész keresztény világra kiterjedő eretneküldözésre. Az inkvizítor megérkezését követően az ottani uralkodó védelmét élvezte, viszont a pápa nevében és annak felügyelete alatt bíraskodott az eretnekek felett.

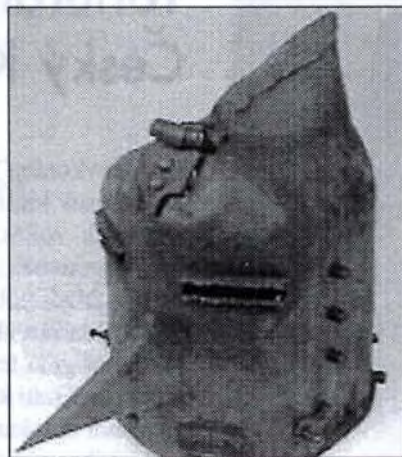
A múzeumban figyelemmel kísérhető az eretnekekkel szembeni eljárás minden egyes szakasza. Az inkvizítorok kellett vizsgálni, hogy a gyanúsított valóban eretnek-e? Vádlóként és tanúként bárki fel léphetett, még ha maga ugyanahhoz az eretnekséghez tartozott is, mint a bevádolt, vagy akivel szemben tanúskodott. A vádló és tanúk nevét általában titokban tartották, s az inkvizíciós eljárásról jegyzőkönyvet vezettek. A gyanúsított elfogását követően annak kihallgatására került sor, amely a nyilvánosság kizárásával történt. Az inkvizítor találékonyságával, szójátékaival terelgette a vádlottat az eljárás befejeződéséig, a procedúra ügyvéd részvételének mellőzésével zajlott. A terhelt vallomásra kényszerítésének eszköze a kínpad volt, alkalmazását IV. Ince pápa 1252-ben intézményesítette. Kínpadra csak egyszer lehetett vonni a gyanúsítottat, ezért rendszerint addig, míg a vádlott be nem vallotta bűnét, nem szüntették be a kínzásokat, csak szüneteltették az eljárást. A leggyakrabban alkalmazott kínzóeszközként a láb-és ujjszorító, forró csípővas, ill. nyújtópad szolgált. Mikor a vádlott hajlandónak mutatkozott a beismerésre, átvitték a szomszédos helyiségbe, mivel a kínzókamrában tett vallomás éppúgy érvénytelennek minősült, mint ha kínzások közepette ismerte volna el bűnösségét. Az ún. kényszergyónás alkalmazása folytán a tárgyalás sikerrel zárult: a vádlott megkapta jogos büntetését. Beismerés esetén meghozták az ítéletet, amely leggyakrabban máglyahalál volt.

Vallatószer

Szégyenmaszkok

Hóhérmaszok

Bizonyos esetekben elengedték a bűnösöket, hogy besúgóként visszatérve az eretnekek közé, a katolikus egyházat segítve leplezzék és rábizonyítsák az eretnekség bűnét a többiekre.

A Mittelalterliches Foltermuseum Rüdesheimban (am Rhein), az Oberstrasse 49-51. alatt található, áprilistól novemberig naponta 10-18 óráig tekinthető meg, a téli hónapokban viszont csak szombaton és vasárnap látogatható. További információ elérhető még a www.foltermuseum.com

Lenkovics Judit